

Antall István

Az abszurd szereplői válaszolnak

Nem értem **Eörsi Istvánt**, hogy miért nem őszinte. Miért nem írja le világosan, hogy nem igazán sze-

reti Csoóri Sándort. Meg tudná fojtani egy kanál vízben, és különösen bosszantja, hogy hebehurgya népek őt választották a Magyarok Világszövetsége elnökévé. Azt sem tudom, hogy miért nem azt mondja, amit gondol: a Magyarok Világszövetsége legyen az SZDSZ fiókszervezete. Innentől tökéletes és garantált a szövetség pluralizmusa. Miért kell ehelyett a közélet bajnokaként morális szerepben tetszelegni?

Mert egyéb érvei **Eörsi Istvánnak** nincsenek. Hogy a Magyarok Világszövetségét egy tisztességes parlamenti vizsgálat megsemmisítené, azt semmivel sem tudja igazolni. „Ezt a nézetemet konkrét adatokkal itt és most nem támasztom alá, mert állításaim (...) csak roppant sok idő- és energiáfordítással bizonyíthatnám be. Ráadásul többször is azt kellett tapasztalnom, hogy még a velem egyetértő jó barátaim is elfelejtik rendelkezésemre bocsátani azokat a – Magyarok Világszövetsége vezetőségét terhelő – bizonyítékokat, amelyekkel saját, hitelesnek tetsző elmondásuk szerint rendelkeznek”.

A valóban alapos parlamenti vizsgálatot itt a világszövetségben alig várjuk, hogy az ilyen és hasonló vé-

Antall István a Magyarok Világszövetségének sajtótitkára

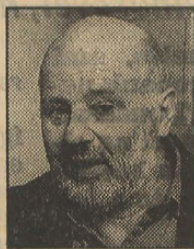
lekedésekről kiderülhessen, hogy rágalom.

Persze, az meg sem fordul **Eörsi István** fejében, hogy azért nem kapja meg ezeket a világszövetség tisztségviselőire vonatkozó terhelő dokumentumokat, mert ilyenek nincsenek, s így akarva, akaratlan – politikai, érzelmi elfogultságból – ártatlanokat vádol. Ártatlan embereket, akik nem tévedhetetlenek, de a jó szándékukat mégiscsak illendő lenne föltételezni akkor is, ha nem szeretjük őket, nem értünk egyet nézeteikkel, rühelljük írásaikat, verseiket, személyiségük jegyeit pedig egyenesen elviselhetetlennek tartjuk. Eddig váltig úgy gondoltam, hogy az ilyenfajta elfogultatlanság a liberalizmus sajátja. Nálunk mégsem?

Azt, hogy a Magyarok Világszövetségében nem található meg valamennyi magyar politikai áramlat, minden értékes világnézet, morális elgondolás, mi is mélysegesen sajnáljuk. Nem hárríthatjuk a felelősséget a történelemre, de a tény, tény marad: 1989-ben azok az emberek közeledtek a Magyarok Világszövetségéhez, azok a szervezetek, és magánemberek léptek be ide, akiknek nem voltak hatalmi ambícióik. Tehát nem a parlamenti politizálást, a pártpolitikát választották. Viszont kétségtelen tény, hogy sokan közülük mellőzöttnek érezték magukat, oktalan szenvedtek sérelmeket a korábbi évtizedekben itthon és a határokon túl. Ilyen szervezet volt többek között az RMDSZ több helyi szervezete, a CSEMA-DOK, a KMKSZ, a nyugati magyarság számtalan kö-

zössége. Itthonról a Széchenyi Társaság, a Széchenyi Kaszinó, a Herman Ottó Társaság, az Eötvös Kollégium, a Pofosz és mások. Azt csak sajnálhatjuk, hogy (annak idején az éppen csak formálódó szervezetek közül) a Szabad Kezdeményezések Hálózata, vagy az MSZMP reformkörei, esetleg a Fidesz nem tartották fontosnak, hogy belépjenek. Mi több, számosan voltak olyanok is, akiket rendezvényeinkre állandóan invitáltunk, de azt ők „nacionalista sereglésnek” ítélve távol tartották magukat az ügytől, a világszövetségtől. Mi tehetünk róla? Alig hiszem. Mi akkor is, azóta is mindenkit vártunk és várunk a Magyarok Világszövetségébe. Kívánjuk, hogy minél többen formálják a szövetség arculatát. Arról nem is beszélve, hogy mi, sem akkor sem most nem vizsgáljuk, vizsgálhattuk a hozzáink belépő magánzemélyek, vagy szervezetek világnézetét. Ez mind a hazaiaknál mind a külföldi szervezeteknél lehetetlen is volna. Alkotmányos, bejegyzett, a közéletben elfogadott társadalmi alakulatokat fogadtunk. A demokratikusan, legitim módon és a magyar jogrendszer szerint szabályosan működő világszövetség lehet féloldalas, (ez egyébként még az anyországi szervezetekre sem igaz) követhet el hibákat, de kirekesztés, rosszindulat és bűn nem tapadt és nem is tapad a nevéhez. **Eörsi Istvánnak**, akit jogtalanul ítélték börtönbüntetésre, igazán lehetnének fogalmai a politikai koncepciók alapján megfogalmazott rágalmak természetéről.

Milyen szövetség a világszövetség?

Azt állítja Antall István, hogy azért van bajom a Magyarok Világszövetségével, mert nem szeretem Csoóri Sándort, és mert fent említett egyesület nem a

Szabad Demokraták Szövetségének fiókszervezete. Humortalan embertől szép teljesítmény ez, és arra is alkalmas ad, hogy szóljak egy-két szót Csoórihoz fűződő kapcsolatmról.

Csoóri Sándort 1952-től 1990-ig a – köztünk lappangó konfliktusok ellenére – barátomnak tekintettem. Nagyrabecsültem, hogy csatlakozott – közvetlen baráti köréből egyedül ő – a demokratikus értelmiség számos megmozdulásához, például az első aláírás-akcióhoz 1977 januárjában. Szolidaritásomat az is bizonyítja, hogy az 1983-ban ellene indított aljas hajsza idején nem „népi-nemzeti” barátai, hanem én álltam ki mellette a Beszélő 9. számában. 1989-ben pedig megvédtem Kenedi János igazságtalan támadásától, mégpedig igazságtalanul, mert mérgemben azt írtam, hogy Kenedi lábujjhegyre állva próbálja megharapni Csoóri bokáját. Most, ha mégis mérges volnék, visszajára fordítanám a költői képet, azt állítva, hogy Csoórinak kellene ágaskodnia Kenedi bokájáig, holott Kenedi egy centit sem nőtt azóta. Csoóri viszont megírta hírhedt esszéjét, a *Nappali Holdat*, melynek antiszemizmusa – őszintébb megfogalmazásban – vetekszik Csúrkáéval, akit egyébként szintén kedveltem az ántivilágban.

Ebben a tanulmányban büszkén világgá kiabálta, hogy ő bizony nem cigány származású, mint ezt sokan vélik róla, hanem besenyő. Élete és műve így nyil-

Eörsi István író

ván más megvilágítást érdemel. Besenyőként nyargalt a Magyarok Világszövetségének élére is, és én egy szót sem írtam volna erről a szervezetről, ha Csoóriban lett volna annyi becsület, hogy Besenyők Világszövetségének keresztelje el. Ez esetben viszont nem nevezhette volna őt tizenötmillió magyar kormányfője tizenötmillió magyar elnökének. Mert így nevezte, és rögvést elkezdte pénzzel tömni a Szövetségét, az érdekszférájában szerveződő alapítványokat, a besenyő-alapokon szerveződő Duna Tévét, mely a nagyon-nem-besenyő szerzőket kezdetben tilalmi listán tartotta.

Egyszóval nem a hatalmi ambíció hiánya jellemezte az alapító atyákat. Csoóri rögvést a hatalom centrumába szökkent, ahol néhány alattvalója élén, akik egyhuzamban skandáltak a „Sándorral tűzön vizen át” csatakiáltást, nagy és mobil vagyonok segítségével függőségi rendszereket épített ki, főként a kisebbség körében, és olyan struktúrát, melyben senki és semmi nem veszélyeztethette hatalmát.

Azokat a tisztségviselőket, akik bírálni merték az elnököt (és talányos kegyencét), kirugdalták, és távozásra szólították fel azokat is, akik felléptek a világszövetség homályos és gyanús pénzügyi machinációi ellen. Jakabffy Ernőtől például – kicsoda kínos kicsinyesség! – bíráló szavai miatt megvonatott a korábban megszavazott stockholmi repülőjegye! Antall István összecseréli az okozatot az okkal: én nem azért rontottam neki a Magyarok Világszövetségének, mert gyűlölöm Csoórit, hanem éppen fordítva, néhány ideológiai megnyilatkozásán kívül azért vetem meg Csoórit, mert olyan világszövetséget csinált, amelyet csinált.

Ha Antall István meg van ezzel a világszövetséggel elégedve, ha rágalomnak tekinti a mind vésze-

sebb tömegben és mind több forrásból nyilvánosságra szökkenő terhelő adalékok miriádját, és „alig várja” a „valóban alapos parlamenti vizsgálatot”, akkor kérje Szabó Iván segítségét: ő talán meg tudná győzni a vonakodó MSZP-t és SZDSZ-t egy ilyen vizsgálat hasznosságáról.

Május 22-i interjúm sarkalatos állítása az volt, hogy „Összszemzeti becsvággal fellépő testület nem szervezhető meg világnézeti alapon”. A „magát népi-nemzetinek becéző szemlélet monopóliumáról” beszéltek. Amit erre Antall István válaszol, azt még időzni is megálázó. Inkább az erkölcsi értelemben nyilvánvalóan gáncstalan Jakabffy Ernő leveléből idézek, melyet 1994. októberében írt Csoóri Sándornak: „Hirdetjük, hogy az MVSZ-t az egész magyarság, a szellemi és kulturális, a népi-nemzeti eszme fellegvárává akarjuk tenni.” A mondat értelmezhetetlen, mert a „szellemi és kulturális ... eszme” kifejezés semmit sem jelent, és főként, mert a világszövetség nem lehet egyszerre fellegvára az egész magyarságnak és a népi-nemzeti eszmének is. Az egész magyarság ugyanis nem híve ennek az egyébként önmagában is értelmezhetetlen eszmének. A „népi-nemzeti eszmét” csak akkor tekinthetnénk általános érvényűnek, ha pusztán azokat rekesztené ki, akik programjukban a nép és a nemzet tönkretételének üdvös mivoltát hirdetik. Erre az interpretációra azonban a fogalmak hagyományosan kialakult jelentése nem ad lehetőséget. Jakabffy éppen moralitása folytán hiteles koronatanú: a tőle idézett mondat Antall István hablatyolásánál érthetőbben magyarázza meg, hogy miért nem vonzotta a *Népi-Nemzeti Világszövetség* megalakulásának pillanatától a magyarok túlnyomó többségét.